

SAMOBORSKI LIST

Glasilo za promicanje lokalnih interesa.

God. IV.

Broj 41.

„Samoborski list“ izlazi svake nedjelje u 8 sati ujutro. PRETPLATA na četvrt godine iznosi za domaće pretplatnike K 170, za vanjske s poštarinom K 2, za inozemstvo K 225. Na po i na cijelu godinu razmjerno više. Pojedini broj stoji 16 fillira. Uprava i uredništvo nalazi se na trgu Leop. Salv. br. 20.

U Samoboru
10. listopada 1909.

OGLASE prima uprava, a pića se za petiti redak u redakcionom dijelu 20 fil. u oglasnom 10 fil. Za oglase, koji se više puta uvrćuju, daje se znatan popust. Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“. Neplaćena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

Stočarska povjerenstva.

Prema obećanju donosimo ovdje o stavu i zadacima općinskih stočarskih povjerenstva, koja su ove godine prvi put birana na osnovu zakona o promicanju stočarstva.

Stočarska se povjerenstva dijele na općinska i županijska povjerenstva. — Općinska stočarska povjerenstva sastoje se od 3 člana, koje bira općinsko zastupstvo iz svoje sredine, nadalje od zemalj. kulturnog vijećnika, koji stanuje u području dotične općine i kotarskog predstojnika.

Virilno pravo glasa imaju u općinskim stočarskim povjerenstvima:

a) ravnatelj ili upravitelj zemaljskih gospodarskih zavoda i dobara, ako takova u području općine postoje, sa eventualnim zavodskim strukovnjakom za stočarstvo (profesorima, učiteljima ili docentima za stočarstvo ili specijalnim pristavima za stočarstvo);

b) općinski načelnik i općinski veterinar, ako takav u području općine stoji, a gdje takog nema, kotarski veterinar, koji obavlja službu općinskog veterinara;

c) predsjednik stočarske zadruge, ako takova postoji, predsjednik gospodarske podružnice ili druge koje mjesne strukovno-ekonomske organizacije;

d) jedan od seljačkih, po kr. zemalj. vadi subvencioniranih uzor-gospodara, koji se nalazi u području općine, koga biraju članovi pod a)–c) navedeni.

Svi članovi općinskog stočarskog povjerenstva biraju si predsjednika sami između sebe većinom glasova.

U djelokrug općinskih stočarskih povjerenstva spada:

a) pregledba stoke s proljeća prije izгона na zajedničku pašu;

b) kontrola popisa muških i ženskih pripašnih životinja;

c) sudjelovanje pri licenciranju rasplodnjaka po jednom članu, koga povjerenstvo između sebe izabire;

d) stavljanje prijedloga glede broja rasplodnjaka kao i načina nabave i glede sredstava, koja se za nabavu još potrebnih rasplodnjaka moraju namaknuti;

e) iznašanje prijedloga pred općinsko zastupstvo glede votiranja potrebnih iznosa za nagrade licenciranim rasplodnjacima kao i iznosa za općinske i županijske izložbe stoke i s njima spojena nagradjivanja;

f) iznašanje prijedloga o odabiranju prikladnih pasmina;

g) nadzor nad držanjem i pripuštanjem licenciranih i uz zemaljsku subvenciju nabavljenih rasplodnjaka;

h) izvješćivanje o prikladnosti pojedinih rasplodnjaka općinskom zastupstvu;

i) sva ina za promicanje stočarstva važna pitanja.

Svi zaključci općinskih stočarskih povjerenstva predlagat će se redovitim putem kr. zem. vladi.

Kako će stočarska povjerenstva sastojati od ljudi, koji poznaju prilike i potrebe

svoje općine i okoliša, moći će korisno djelovati, jer će preporučivati i predlagati nadležnim vlastima sve one specijalne uredbe, koje bi mogle donijeti dotičnom kraju ekonomske probiti i unaprijediti stočarstvo — kao važnu gospodarsku granu našega naroda.

Potres u Samoboru.

U petak u 11 s. 3 č. pr. podne oćutio se u Samoboru žestok potres, najjači iza potresa od 1880. Potres je bio valovit, a imao je smjer od sjeverozapada prema jugoistoku. Pratila ga je p. dzemna tutnjava i šum, a trajao je više sekundi. Kad se oćutio potres, ljudi su istrčali na ulice i trg. Strava je bila općena. Veliko zvono na tornju župne crkve zagibalo se i bat je tri puta udario o nj. Ova tri udarca zvona muko su se razlijevala i to je zajedno sa podzemnom tutnjavom još većma djelovalo na ljudska osjetila. U taj čas jata su golubova plaho i ustrašeno lijetala više trga ne znajući gdje da se zaustave.

Nažalost ovaj potres nije prešao bez posljedica, te imade osjetljive štete. Najviše je od svih zgrada pretrpjela pučka škola trgovišta Samobora. Već izvana opaža se da je glavni postrani zid puknuo prijeko. Svodovi nad stubištem osjetljivo su stradali i komadi žbuke leže po tlu. Čitavi dugi hodnik u I. katu popucao je s lijeve i s desne strane. Najvećma je potres ostavio posljedica u III. godištu. Zid je tu popucao s prednje i stražnje strane, a kraj vrata popopadalo je od prednjeg zida oko desetak komada žbuke, teških nekoliko kg. Sve klupe sa zapadne strane potpuno su bijele od žbuke. — U ostalim razredima pokazuju se pukotine na svim razdijeljnim zidovima, a

Okić-grad.

(Svršetak)

Pisмени spomenici spominju Okić grad u 12. stoljeću, ali nema sumnje, da je stajao već u vrijeme hrvatskih narodnih vladara. Najstarija listina, što govori o tom gradu jest od g. 1.193. To je povelja Kalana, biskupa pečuhškoga i upravitelja Hrvatske. Najstariji vlasnici grada zvali su „knezovi Okićki i Okićki“, ali ugarska kancelarija i njezini sljedbenici izopačili su po običaju ugarskom njihovo slavensko ime, te prozvaše ove knezove različitim imenima, kao „Comites Ochylch, Ochyz, Ochinz, Achuz i Ochus“.

Već za Bele III. spominje se knez okićki stariji, a otac Okića bana. U listini Andrije Kralja spominje se on kao najmućniji knez u doljnoj Hrvatskoj. Među njegovim zaslugama spominje kralj Andrija u listini od g. 1221., da mu je posudio 200 maraka u srebru, kad se je on vraćao iz svete zemlje. Jedan od najslavnijih knezova okićkih bijaše Ivan, sin Jaroslava Okićkoga. On bijaše nesamo hrabar junak i vjeran privrženik svoga vladara, nego također čo-

vjek veoma pobožan i podupirač crkvi i svećenstva. U ratu tatarskom junački je vojevao za svoju domovinu, ali još više se je istaknuo u ratu češkom proti kralju Otokaru Premislju II. Otokarovi su ljudi sagradili blizu grada Okića i to na hrvatskom zemljištu, novi pogranični grad Samobor na veliku opasnost čitave okolice. U tom je junački Ivan Okićki vidio veliku uvredu ne samo za sebe, nego i za kralja i za domovinu i on upre svim silama, velikim trudom i troškom da taj novi grad oduzme neprijatelju svoga kralja, što mu je iza dugotrajna krvava boja napokon sretno za rukom pošlo. Radi ove velike zasluge darova mu kralj Vladislav IV. 1.284 godine mjesto i novi grad Samobor zajedno sa vratarinom, što se je pobirala blizu mjesta na granici kraljevine Hrvatske.

Nakon dovršenoga rata češkoga, dao se je Ivan svom svojom skrbi na podupiranje vjere i crkve. Najveću naklonost pokazao je prema Cistercitiima. Njihovoj zagrebačkoj opatiji poklonio je Ivan g. 1.277. crkvu sv. Helene pri Samoboru sa poljem, vinogradima i mlinom.

Osim grada Okića i Samobora posjedovao je Ivan Okićki još i tvrdi grad Li-

povac kod Samobora. Ovaj grad prodao je on kasnije (1.283) knezu Radoslavu Blagaju.

Poslije prodje vlasništvo grada Okića valjda putem prodje na kneza Martina Frankopana Trsačkoga. Ovaj Frankopan imao je prvu ženu Jelenu, kćer Mutine Lipovačkoga, pa je tako po njoj dobio pokraj drugih gradova i imanja i grad Lipovac kod Samobora. Oko god. 1.470 predade Martin Frankopan grad Okić u ruke kralja Matije Korvina pod nekim uvjetima. Skoro poslije toga prodao je kralj Matija grad Okić županu komorskih solana u Marmarošu Ivanu Horvatu, a ovaj ga opet g. 1493. prodao za 6.000 for. u zlatu Tomi Bakaču Erdödyu, a po njemu njegovu bratu Nikoli Erdödyu, Bakaču i njegovu sinu Petru. Od tada je Okić grad ostao u rukama porodice Erdödy, ali kadno su Erdödy u ravnici pokraj Save nedaleko Samobora i Susjedgrada sazidali novi grad Krestinac (Kerestinec) u drugoj polovici 16. stoljeća, (1566), od tada počeo je Okić sve više zanemarivati. Voljeli su često stanovati u Kerestincu, te su njemu podčinili cijelo vlastelinstvo okićko. Još god. 1.557. stanovao je ban Petar Erdödy u gradu okićkom.

jednako je stradala zbornica i ravnateljka pisarnica, gdje su ispucali naokolo svodovi. Zgrada je najviše stradala u svome središtu; donje prostorije manje, negoli one u I. katu. Osim novih brojnih pukotina pojavile su sada i neke manje stare, koje su bile ožbukane, a potječu još od potresa od 1880. Kako je bila pogibao da se ne dogodi još veća nesreća te da eventualno djeca ne nastradaju to je po odredbi kotarske oblasti predbježno obustavljena obuka, te će biti zgrada povjerenstveno pregledana. Kot. predstojnik g. Milan Ključec odmah je telefonski pozvao tehničkog izvjestitelja, inž. Pristera, da dodje u Samobor, te da se kao vještak priključi povjerenstvu.

Upravo malo prije samog potresa izvšla je srećom mladež 3 godišta iz zgrade. Inače bi naravski nastala silna strava među djecom, pa ne bi bila isključena i koja nezgoda. U I. katu nalazila se u školi učiteljice gđjica. Kovačević pa je pojmljivo da se naužila mnogo straha, jer je u njenom razredu otpala žbuka, a oko nje pucali zidovi.

Samostan č. oo. franjevaca nije također ostao poštedjen od potresa. Najvećma se to opaža na koru, gdje je polukrugu pukao zid. Osim toga su ispucali svi lukovi u crkvi, a sa svoda padala je žbuka i zabilježila sve klupe svojom prašinom. Na vječnu luč koja gori pred glavnim žrtvenikom pao je komad žbuke i razbila se staklenka s uljem. Tragovi potresa opažaju se i u dugim hodnicima samostana, ali nijesu od većeg značenja.

Dvor gdje barunice Lepi u Gizniku stradao je osjetljivo.

Tu je pukao znatno svod u jednoj sobi, srušile se dvije peći, prevalio se ormar i dimnjak se strovalio sa krova. U svemu iznosi šteta do 1000 K. Potres nanio štete i u vili g. Wagnera, gdje je pukao zid, te kući g. Fr. Budija u Obrtničkoj ulici.

Dimnjaci se srušili s kuća g. Tome Mataušića u Obrtničkoj ulici, na kući g. Oslakovića gdje je žandarmerijska postaja, kod g. Šimca i još na nekoliko kuća.

Činovništvo ovdajšnjih ureda oćutjelo je znatno potres. Kot. predstojnik g. Ključec odmah je pohitio iz ureda u školu da razvidi školu, i učini shodne odredbe, pošto ga je ravn. učitelj Lang smjesta došao obavjestiti o slučaju. Na kot. sudu, čija se zgrada adaptira, oćutio se potres uz jaku tutnjavu. Najviše se osjetio na tavanu, gdje su zaposleni radnici. Kot. sudac, g. dr. Marković razgledao je odmah zgradu, kao i nove nuzgrade, pak je konstatovano, da potres nije ostavio nikakih tragova. — U općini više pisacćeg stola načelnika g. Čopa sasulo se nešto žbuke sa svoda. O potresu donosimo još ove detalje:

U Anin-perivoju zagibalo se drveće, kesteni padali sa stabala i koplje od zaostale kiše spuštale se s grana. Gosp. učitelj Krajevčić, koji se u taj čas ondje nalazio, čuo je i šum, koji je dolazio s Rambergove ulice. — Jedna seljačka žena, koja je preko

U vrijeme seljačke bune Matije Gubca (1572 — 3), kao što i u doba groznog haraćenja turskih četa osobito pod zloglasnim pašom bosanskim, Hasanom Predojevićem — bijaše novosagrađeni grad Kerestinec 1592 znatno oštećen, pak je vjerojatno, da su njegovi vlasnici u takovo doba rado tražili utočište u visokom i tvrdom gradu Okiću; ali ipak nema pismenih dokaza, da bi ikogod od Erdödyja iza bana Petra stalno ili podulje u Okiću bio stanovao.

God. 1595. potukoš karlovački konjanici pod tvrdim gradom Okićem jednu tursku četu, ubivši preko 50 Turaka. Dostora poslije toga osta grad sasvim zapušten.

1619. umrla je u Kerestincu i pokopana je u crkvi sv. Trojstva pod gradom Okićem Suzana Stubenberg, majka Petra Erdöda.

Vlasništvo grada osta još do danas u rukama Erdöda.

šume nosila objed na ciglanu pripovijeda, da joj se pričiniilo kako šuma raste i da ju je to nemalo zapanjilo. Da je to potres nije znala.

Gđjica. Nežić, koja je na mostu bila, čula je, kako pucketeta zid oko župne crkve i pričinjalo joj se, da škripi kamenje crkve. Ona je pobjegla od straha ispod svog šatora. Medjutim sa crkve je palo nekoliko opeka, a inače nema tamo nikakove štete.

Na dvorište g. A. Filipca svalila se opeka sa dimnjaka. Tamo su se desila njegova tri mala sinčića. Srećom je kućni sluga pozvao djecu da se ugnu. Jedva su se makla padne na isto mjesto više komada opeka. Tako su djeca izmakla sigurnoj nesreći.

O podne je bio drugi slabiji potres, ali je prešao bez uzbudjenja.

Domaće vijesti.

Tridesetogodišnjica mature. 3. o. mj. proslavio je naš vrli kotarski predstojnik, gosp. Milan Ključec, tridesetogodišnjicu mature sa 17 svojih školskih drugova. Jubilarci su se na taj dan sastali u Zagrebu, gdje su i godine 1879 maturirali, te su imali zajutak kod svog druga odvjetnika dr. Antuna Rojca u njegovu vinogradu, kod sv. Duha, a na objedu su bili kod "Imperiala". Za vrijeme zajutarka kao i objeda zastadjivao im je časove orkestar domobranske glazbe. — Gosp. Ključecu, koji je ovaj svoj jubilej dočekao u čiloi snazi, želimo od srca, da ga ovo krepko zdravlje prati i unapredak.

Ivan vitez Trnski. Odlučni naš starina i Nestor hrvatskih književnika presv. g. Trnski ostavio je Samobor. On je bio jedan od onih naših gostiju, koji su najdulje proboravili kod nas na ljetovanju, pa ga je tek nešto hladnije i kišovitiije vrijeme jesenje ponukalo, da se povraiti svomu domu u Zagreb. S veseljem možemo javiti, da je našem sijedom pjesniku izvršno zdravlje, usuprot devedesete svoje godine, on se osjeća badar i svjež, te i ne čuti breme svoje starosti. Samobor, njegova okolina i mirišljivi uzduh naših gora vantedno je povoljno djelovao na vrlog našeg pjesnika, i on je i opet odlučio, da do godine bude našim ljetovišnjim gostim. Neka ga dobri Bog još dugo uzdrži na radost hrvatskoga naroda.

Dar. Da proslavi uspomenu pokojne svoje rodjakinje, darovao je g. Božo Depoli 50 kruna za siromašnu školsku djecu u Samoboru. — Na tom daru toplo mu zahvaljuje ravnateljstvo škole.

Postavljen je pomoćnim učiteljem u kr. maloj realnoj gimnaziji u Mitrovici, Dragan Bedenko, akademički slikar. — Bilježimo, jer je g. Bedenko zavičajnik naše općine. Svoje studije svršio je u Münchenu.

Promjene u učiteljstvu. Kr. zem. vlada odjel za bogostovlje i nastavu premjestila je učiteljicu u Rakovpotoku, gđjicu Julku Levak po njezinoj molbi na pučku školu u Samoboru.

Vlada je n. tajje premjestila po vlastitoj molbi i o vlastitom trošku učitelja u Rudama g. Paju Dvoržaka na nižu pučku školu u Dragonožec, a u Rudama je postavljen namjesnim učiteljem, učiteljski pripravnik g. Ignac Prosoli, također po vlastitoj molbi.

Glazbeni studij. Kako smo već u svoje vrijeme javili, podijelila je zem. vlada stipendij svršenom pravniku, g. Milanu Reizeru, da polazi više glazbene nauke, naročito da se usavrši u pjevačkoj struci, u kojoj je već dosada pokazao lijep talenat. Sada je g. Reizer otputovao u Firencu, gdje će slušati nauke na tamošnjem glazbenom konzervatoriju kroz jednu godinu.

Nesreća. Gđja. Milka Božić, supruga kovačkoga majstora nalazila se je u četvrtak na svome dvorištu, kadno izadje konj iz staje, te počeo po dvorištu hodati. Gđja. Božić ne sluteći zla, uze jednu malu šipčicu i htjela njome konja vratiti u staju, ali po sebe u zao čas. Konj je udari kopitom u desnu stranu lica tolikom snagom, da je odmah pala u nesvijest, te joj krv udarila

na usta i na uši. Prizvani odmah liječnik dr. Juratović konstatirao je ozljede teške naravi, koje je nesretna žena zadobila. — Konj, koji udario gđju. Božić, zloćudne je naravi, te rado udara i grize.

Škole u samoborskom kotaru. Ove je godine županijska oblast u Zagrebu pozvala sve područne škole, da odmah nakon obavljena popisa podnesu iskaze školskih sposobnjaka, u kojima se imao i iznijeti broj otpuštene i oproštene djece od polaska svagdanje i opetovne škole. Iz ovih iskaza vidi se, da je u našem kotaru broja na školu obavezane djece vrlo velik i da većini škola nije moguće radi toga uskolati svu djecu. Treba dakle i opet pomišljati na proširenje, odnosno osnutak novih škola. Tako se ukazuje takova potreba u općini Sv. Nedjelja, pak je županijska oblast pozvala kr. kotarsku oblast u Samoboru, da stavi shodan prijedlog bilo o kreiranju trećeg učiteljskog lica kod navedene škole, bilo o novom ustrojenju škole u kojem selu rećene općine. — Dok se ne sagradi nova zgrada za školu u Rakovpotoku, moći će se opraštati djeca obavezana u I. godištu od polaženja one škole. Što se tiče ve ikog broja polažajnika u Stupniku, o tome je već bila riječ u našem listu, a poznato je i to, da je osnutak škole u Demerju konačno odlučan.

Broj školskih sposobnjaka u školi Sv. Martin tako je velik, da ih se moralo 329 oprostiti od polaska! Ovdje je utješljiva pojava, da roditelji sami žele, da im djeca polaze školu, a žalosna, da im se želji ne može udovoljiti. Stoga je i u ovom slučaju odredila žup. oblast, da se što prije pristupi proširenju te škole, odnosno da se namjesti još drugo učiteljsko lice, pošto je ondje sada jednorazredna škola.

Glede škole u Mirnovcu poznato je da je općinsko zastupstvo već u načelu pristalo, da stupi općina radi zgrade u pogodbu s gosp. Reizerom, a ujedno je zaključeno da se deputacijom zamoli vlada za potporu — Dvorazredna škola u Rakovpotoku počela se graditi, pa će biti ove jeseni pod krovom.

Kr. kotarska oblast uzet će odmah u početku iduće godine ozbiljno u pretres ova školska pitanja, koja se moraju riješiti na korist ovoga kotara.

Procvala jabuka. Pišu nam iz Stojdrage: Dne 4. listopada opazili smo na jednoj jabuci, da je ista procvala. Dosta rijedak slučaj u ovom gorskom kraju. B.

Vlak skoro povozio čovjeka. Većernji vlak samoborske željeznice zaustavio je strojevodja Hajoš nedaleko Domaslovca videći, da je sa blizine tračnica pao u grabu neki čovjek. Držalo se u prvi mah, da je vlak povozio čovjeka, ali se ovo srećom nije obistinilo. U grabi je ležao seljak Tabijan Mihalinec iz Hrastine, koji je bio ranjen na glavi. On se vraćao s vinograda kući u potpuno trijeznom stanju, ali jer je bila tama odabrao je krivi pravac te je onda pošao uz tračnice, da lakše dodje kući. Mihalinec je vidio vlak, ali je držao, da mu se dosta samo malo ugnuti, da izbjegne nesreći. Medjutim ga je zahvatila stuba od vagona i zbacila ga u grabu, gdje je pao na glavu i zadobio ozljedu. Mihalinec je doveo vlak u Samobor, gdje mu je dr. Juratović pružio pomoć i povezao ranu. Gđ. Kleščić i Malzat platili su seljaku kola koja su ga iz Samobora odvezla u Hrastinu. — Spomenuti je, da ljekarnica, koju željeznica po propisu imati mora, nema ni najnužnijih poviža, niti potrebnih ljekarija, a nosiljke su tako pričvršćene o strop kola, da se nijesu mogle ni skinuti.

Mjesto da melje, rasprodao što. Petar Horvat iz Otruševca, opć. Podvrh htio je biti mlinar. Kako nema svoga mlina, pošao on u selu Rijeku, općine Desinić, da se pogodi sa Jurom Riheljem i da uzme od njega u zakup mlin. Pogodba je zbilja ispljela, i Petar Horvat počeo mljeti sve u šestnaest. Da nadje više mušterija, nije Horvat žalio ni duga puta, otpućivao se nesamo u obližnja sela, nego i udaljenija samo da bude što više zarade. Tako gđje i namjera

namjerila, da je 13. rujna o. g. osvanuo u Kupincu, kot. Pisarovina i ondje zar'edjao oko tamošnjih žitelja. Dakako da je obećao sve i sva, kako on to umije fino izmijeti i kako malo traži za svoj posao pa donijeli seljaci žita napretek. Jedan pšenicu, drugi vreću kukuruze, treći raži i t. d. U svemu je skupio Horvat žita razne vrste u vrijednosti od 120 K, no umjesto da ga melje odveo ga je nešto svojoj kući u Otruševac, a ostali je dio rasprodao što u Jaski, što u Samoboru. Horvat je radi toga čina prijavljen kotarskomu sudu u Pisarovini.

Porazdobna ustaška prijava održavala se u Samoboru od srijede do uključivo jučer i to za sve općine kotara. Za općinu Samobor održana je smotra u petak te je pristupilo 102 pučko-ustaška obvezanika. U svemu je iz čitavog kotara pristupilo k prijavi od 787 obvezanika njih 513. Najviše ih je manjkalo iz samog Samobora.

Od strane vojne oblasti prisustvovao je prijavi satnik g. Vjekoslav Valentić od 82. puč. ust. zapovjedništva u Sisku; a od strane kotarske oblasti akcesist g. Stjepan Mihelić. Osim toga su pribivili od svake općine opć. bilježnici na ovaj dan, koji je bio odredjen za prijavu pučko-ustaških obvezanika iz područja njihove općine.

Rano je počela. Mesar g. Josip Biščan udaljio se načas iz svoje mesnice pre-jučer poslije podne. Za to vrijeme unišila je u mesnicu 14-godišnja Rezika Mataušić iz Lešća, koja se nalazi u službi kod gosp. Hajoša. Ona je nožem otrgala ključanicu na ladici mesarskog stola i prisvojila jednu listnicu s banknotama i mjehur sa kovnim novcem, u svemu 224 K 52 fil. Najprije se posumnjalo na neke cigane koji su aretovani, ali je ova sumnja brzo raspršena. Kćerka g. Biščana sjetila se, da je vidjela Reziku Mataušić, koja je izašla iz mesnice u kritično doba. Izvidi su dokazali, da je Rizika uistinu bila ona, koja je ukrala novac. Ona je taj novac zakopala u vrtu kod svog gospodara, tako da je banknote metnula u neku knjigu, a gore još postavila komad kruha i to sve zatrpala zemljom. Mala kradljivka i ne taji i posve ravnodušno priznaje čin. Od novca manjka 20 K, a Rezika drži, da je taj novac morala izgubiti.

Svinjska zaraza ustanovljena je na troje svinja u Bregani. Promet sa svinjama je već otprije obustavljen.

Vrbanac ustanovljen je na jednom svinjčetu u Samoboru. Svinjče je poginulo, a bilo je vlasništvo mesara Josipa Matijašića.

Umrli u Samoboru od 3. do 10. lis'opada:

Doroteja Horvat, žena poljodjelca, 85 godina, Samostanska ulica, br. 43., — od ostarjelosti.

Društvene vijesti.

Hrv. pjevačko društvo „Jeka“ počinje u srijedu 13. o. mj. održavati svoje redovite pokuse, pak se umoljavaju gg. pjevači, da ove u potpunom broju pohadjati izvole.

Pučka knjižnica u Sv. Martinu Pod Oklčem. Predsjednik pučke knjižnice nema riječi kojim da se što srdačnije zahvali presvj. g. Ivanu vit. Trnskomu za poklonjeni krasni broj lijepih knjiga. Dao Bog ugledali se u dobrotu njegovu i ostali mogućnici, a osobito gg. književnici.

Oskar pl. Simić, predsjednik.

Berba.

(Fragmenti iz poezije naših „hisova“).

Kada pak dojde sveti Mihal
Grozđe dozreli, ja ga bum hral,
Ha, kume moj dragi, daj se napi,
Dugo nas nebu, daj se ga vli!

Tako je nekada orila pjesma u samoborskim vinogradima uz klopotec i pucanje. A susjed došao k susjedu: „Bog daj sreću“, „Bog daj zdravlje“, „Kak se nabira“, „bome

ne bu zlo, hvala Bogu i dika mu budi“. „Pri nas v Jelenščaku je dobro, v Gizniku još dole, samo su Tepci malo slabeši“. „V Gradišću je manjše, al bu finejše“. — „Buš došel k meni na gulašec i zelenaču, kene?“ i t. d.

Braći, sve sam rod i susjedi, pjevali su da se sve orilo, a kad bilo oko četiri sata popodne, sve se sabralo oko rajngle gulaša koga je domaćica dobro zapaprila. To je bio pravi znameniti samoborski gulaš, od kojega je mirio uzduh nadaleko i široko. I „cipov“ je bil tu, koji se namakao u gulašec, i upijao kao spužva papreni „soft“.

Od berbe do Božića vladao je veseli patrijarkalni život, pun zadovoljstva i humora. Kako nije bilo zabave bez pjesme, razumljivo je da je mnoga i mnoga šala izbila na javu u stihovima. Tako te u ovim starim vinogradima svaka klet, svaka kruška, tepka i svaki kamen sjeća na kojega spajsmahera, na njegove manire i karakteristične crte.

Razumljivo je, da je filoksera samoborce grdno bocnula, a našao se je jedan šalčina, koji joj je sa galgenhumorom ispjevao sljedeće retke:

Horvati premissljavaju,
Po manje jedni spavaju,
Kad su počeli krčiti,
Vuši trs zatirati
Zato braćo pijmo ga
Dok ne dojde hahaha — filoksera.

Specijalno Samobor
Premissljava kakti nor
Odkuda i kak će bit
Kad ne bu z loncov vina pit
Zato braćo pijmo ga
Dok ne dojde hahaha — filoksera.

A tuži jedne godine plačnim glasom:

U berbi je bilo ljetos tužno
Jer je već čitav falat okužno.

Veselih stihotvoraca svake vrste nije nikada uzmanjkalo, a najplodniji su bili, kad im je u jeseni razigrala maštu vinska kapljica i masni gulaši. Tako jedan u pjesničkoj ekstazi pjeva:

Jeli smo dobrog gulaša
Kak da kavu pije turski paša.
Bilo je i dobre šunke
Pak smo od veselja pucali iz puške.
Bilo je i dobre pure
I mi smo pušili iz lule.
Još smo jeli dobrog sira
Ki v želudce jako dira.
Vesele smo volje bili,
Sve to z vincem smo zalili.

Jedan opće poznati vodopija tako je kod jednog gulaša došao u štimurg, da je na čudo svih pokoljenja spjevao:

Tko vina piti neće
Kada mu se na stol meće
Taj nek ide u Dubravu
Piti vodu, pasti kravu.

Jedan poznati spajsmaher (g. Joso Kompare) popijeva:

Pjesnici trebaju vina i gulaša
Da im probudi talente.
Drugač im zide sam ričet i kaša
Kak da bi zesipal iz brente.

Čini se, da je i on sam to spjevao kod vina i gulaša, kao i ove stihove:

Dragi striče naša sruta (sirota)
Rodil se je bez kaputa,
Da mu ne bu preveć zima
Dali su mu halicu od vina,
Naj se u nju on zamota
Da nam gol ne dela špota.

III ovu:

Danas je sedela ovde jedna sruta
Prolag gazde bez kaputa,
Pri gulašu sa krumpirom
Oledajući svakud širum.

Isti dobričina jednoć valjda nije bio pravo dobre volje, pak je napisao:

Danas pišem samo jen mal (malo)
Kad nimam pri sebi očal.

Ali neki zlobnik mu odmah pripisuje drugi razlog šutnje, koje biti imale biti očale, veleći, da mu lali:

Dobrega gulaša
malo petelinčeka
i finoga vinčeka.

O gulaši, o petelinček, o slatka trsova kapljica!

Odgovori uredništva.

Gosp. E. P. u St. U idućem broju. Lijep pozdrav.

Cijenjene naše dopisnike molimo, da nam pišu uvijek na polovici stranice, jer nam tim znatno olakšavaju posao kod uprikladjivanja rukopisa za štampu.

Odgovorni urednik: dr. Mijo Juratović.

„CROATIA“

osiguravajuća zadruga u Zagrebu.
Utemeljeno godine 1884.

CENTRALA: Zagreb, Zrinjski trg, Berislavićeva ulica broj 2.

PODRUŽNICE I GLAVNA ZASTUPSTVA: Osijek, Rijeka, Sarajevo, Spljet, Novisad i Trst.

Ova zadruga stoji pod okriljem i nadzorom općine slob. i kr. glavnoga grada Zagreba te prima uz povoljne uvjeti sljedeće vrste osiguranja:

I. Na ljudski život:

1. a) osiguranja glavnica za slučaj doživljaja i smrti, b) osiguranja miraza, c) osiguranja životnih renta.
2. Pučka osiguranja na male glavnice bez liječničke pregledbe.

II. Protiv štete od požara:

1. Osiguranja zgrada (kuća, gospodarskih zgrada, tvornica).
2. Osiguranja pokretnina (pokućstva, dućanske robe, gospodarskih strojeva, blaga itd.)
3. Osiguranja poljskih plodina (žita, sijena itd.)

III. Protiv šteta od tuče.

IV. Staklenih ploča protiv razlupanja.

V. Protiv nezgoda svake vrste i zakonske dužnosti jamstva.

VI. Protiv provalne krađe.

VII. Protiv vodovodne štete.

Zadružna imovina u svim odjelima g. 1908. iznosi	K 1,871.752-25
Od toga jamčevne zaslade	K 1,000.000-00
Godišnji prihod pčemije s pristobama preko	K 1,024.042-87
Isplaćene odštete	K 3,437.743-37

Sposobni posrednici osiguranja i akviziteri primaju se uz vrlo povoljne uslove.

5% u korist naše djece.

„Amur-Creme“

preporuča se kao najbolje i najfinije sjajno laštilo sadašnjosti za cipele (box-kali i ševro). Isto ne kvari kožu, ne otpusta boju, ne propusti mokrinu, daje najljepši sjaj, te čini obuću mekanom i trajnom.

Čuvajte se patvorina, koje kvare obuću. Tražite izrično „AMUR-CREME“ isto se dobiva u svim boljim trgovinama

Prvi hrvatski proizvođač sjajnog laštila

„AMUR-CREME“

J. URLI, Zagreb.

Dobiva se u Samoboru u trgovini kožom JANKA FILIPCA SIN.

NESTLÉOVO

BRAŠNO ZA DJECU

dojenčad, rekonvalescente, bolujuće na želudcu. Sadržaje najbolje alpinsko mliječko brašno njegova djeca besplatno kroz NESTLÉ Beč i Bibersthesse II.

JOSIP RUDAR

trgovac željezne robe, preporučuje svoj veliki izbor

željeznih križeva (spomenika).

Upravo prispjelo!

Sve vrste mirodija i južnog voća za praviti

pelinkovac

(bermet), smokve, rožiči, grozdici, bijeli i žuti (candis) šećer i t. d. Preporučuje svježe u najboljoj kakvoći i uz najniže cijene

V. MATOTA.

Krasan stan u I. katu

na Trgu Leopolda Salvatora, sastojeci iz 3 soba i nuzgrednih prostorija iznajmljuje se od 1. studena. Poblize kod gdje. Dočkal.

Domaćice!

Želite li biti jeftino, brzo i točno podvoren to se izvolite potruditi u moju trgovinu, gdje će te naći uvijek na skladištu:

Najfinije francesko ulje bez mirisa, banatsko brašno, fine kave, čaja, groždijca, badema, kao i svu ostalu specerajsku robu, k tome preporučam limeno, emailovano i drveno

kuhinjske posudje

sjeme za pravljenje samoborske muštarde kao i friške rožiče i smokve uz najjeftinije cijene.

M. Škarek

Hipotekarni zajmovi

na kuće i druge nekretnine: Obične bez amortizacije i nadalje 4 1/2 % -tne na amortizaciju na I. i II. mjesto kao i konvertiranje, te

činovnički zajmovi

za časnike, državne, profesore, željezničke itd., uz najpovoljnije uvjete na 15—20 god., amortizacije umirovljenim a bez jamca doznajuće odmah Zvonimir Tudja, Zagreb, Jurjevska ulica 4. Marka za odgovor. —4

Trgovina STJBPAN ŠOIC

Rambergova ulica.

Veliko skladište dasaka, balvana (špiravaca) i inog gradjevnog suhog drva kao i portlant-cementa vapna i trstike.

Stolari i poduzetnici uz snižene cijene.

Besplatan stan

dobije tko hoće biti pazikuća na Hameru. Upitati kod Franje Reizera ml.

MOŠT

litar po 40 fillra toči se u gostionici Presečki.

Kašalj

izljeći

tko

svoje zdravije voli.

6245 not. ovjer. svjedodžbi dokazuje siguran uspjeh

Kaiserovih

pranih Karamela sa tri omorike.

Liječnici su ih prokušali i preporučili protiv kašlja, promuklosti, nahađama, sluzavosti, nahađi ždrijeta te kašlju hripavcu. — Svjeđić po 20 i 40 fil., svežanj 80 fil. — Dobiva se kod

MIRKA KLEŠČICA

lijekarnica k zlatnom anđelu u Samoboru.

Rendes-vous Samoboraca u Zagrebu,

Svratište k „Lovačkom rogu.“

Novo i krasno uređene sobe s električnom rasvjetom. Elegantna restauracija. Izvrsna kuhinja, dobro vino i pivo, brza i točna posluga. Cijene umjerene.

M. Pilaj, svratištar.

Chinoferrin jača slab želudac i vraća izgubljeni tek za jelo.

Za slabost rekvale-
centa i be-
tine na
želudcu
i
pogor-
šanje
hrane

Dr. M. KLEŠČIĆ
LIJEKAR
u Samoboru.
Cijena litar po 40 fil. u 240

Chinoferrin najbolji je lijek protiv slabosti i bijedebe.

Najfinije laštilo

za Bcx, Chevro i Lack-cipele, svježe uvijek na zalini. Kutija samo 20 fil.

Prazne kutije uzimam po 2 fil. natrag.

Pete od gume

najsolidnije i u svim veličinama i uz najjeftinije cijene.

Sve ovo kao i razne druge postolarske potrepštine i alati dobivaju se u trgovini koža

MAVRE NEUMANA

(Nasljednik Fileusa Jurčića)

Samobor, Rambergova ulica.

Kupujte dragulje, zlatnu, srebrnu, kinasrebrnu robu i satove najbolje vrsti kod najstarije domaće draguljarske tvrtke.

Utemeljeno godine 1850.

JOSIPA ENGELSRATA

draguljara i zlatara, ZAGREB, Ilica broj 5.

(u palači I. hrvatske štedionice.

Podružnice: Rijeka, Plaza Adamich. Opatija, kra Andjolina kupališta. Cienici badava i franko.

„Salvator“ vinovica.

Takovo sredstvo ne opstoji skoro tako brzo, koje bi se u raznim slučajevima moglo tako uspješno upotrijebiti, kao što je to „Salvator“ vinovica. Služi kao izvrsno jačajuće sredstvo kod turista i ljudi od športa, osvježuje mišice i odstranjuje umornost. Rabi izvrsno kod svake vrsti prehlade kao sredstvo za natiranje i kao oblozi, proti glavobolji, za čišćenje zubi i izplahivanje grkljana, proti izpadanju kose. Iznutra nakapljen na komadiću šećera djeluje „Salvator“ vinovica kod želudačnih tegoba izvrsno. Cijena 1 boci 1 kruna.

S. Mittelbach, Zagreb,

liječara „k Salvatoru“ i droguerija. Jelačićev trg broj 2.

Dobiva se u Samoboru u liječarni M. Kleščića

Hrv. banka za maloposjednike

dioničko društvo

Zrinjski trg 9. — ZAGREB — Zrinjski trg 9.

ukamačuje štedne uloške

sa čistih 4 1/2 %

Uspješno se oglašuje u „Samoborskom listu“

ZAGREB.

Starčevićev dom.

(traj državna kolodvora.)

Poslovnica za otpremanje osoba

iz radničkoga i seljačkoga staleža u prekomorske krajeve.

Preuzimanje putnika

I., II. i III. razreda sa najbržim i najsigurnijim parobrodima. Putovanje iz Havre u New-York za 6—7 dana sa brzim parobrodima franceskog parobrodarskog društva: „Compagnie Générale Transatlantique“ u Parizu i „Holland-Amerika Linijom“ preko Rotterdama, kojih parobrodi preplave more za 6—8 dana.

Otprema putnika iz Zagreba svakog ponedjeljka i subote.